

DEN NYE JENTELOVEN

Hensynsløs vold, gjenger, utsvevende sexliv, rusbruk og grov kriminalitet er hverdagen for unge norske jenter på skråplanet.

– Jeg ser tydelig at stilene også innen vold hentes fra andre land, og gjerne spesifikke gjenger i andre land.

– Voldskriminalitet har økt blant unge jenter siden 1980-tallet. Jenter er i økende grad med i gjenger, noen er med i guttegjenger, men det finnes også rene jentegjenger i Norge, sier voldsforsker Ragnhild Bjørnebekk ved Politihøgskolen i Oslo.

Annette Münch (29) er aktuell med den skjønnlitterære boken *Jenteloven* som omhandler temaer som familieoppbrudd, vold og tilhørighet.

– Boken handler om Saga, en jente som kommer fra en splittet familie, hun flytter til byen og finner tryggheten i en jentegjeng.

Ragnhild Bjørnebekk mener det er på høy tid å sette fokus på temaet vold og jenter.

Hun mener gjengene plukker opp mote og stil fra gjenger i spesielt USA og Storbritannia.

– Jeg ser tydelig at stilene også innen vold hentes fra andre land, og gjerne spesifikke gjenger i andre land, sier hun.

Ungdomsgjenger herjer i Storbritannia, og jentene er på fremmarsj. Voldskriminalitet blant unge jenter, helt ned i 10-11-årsalderen har økt med 25 prosent de siste 3 årene, ifølge statistikker Storbritannias innenriksdepartement gikk ut med i 2008. Økningen i registrert gjengkriminalitet er de siste årene blitt kartlagt over store deler av de britiske øyer, og resultatene viser en sterk vekst av overfall og vold, spesielt blant unge jenter.

Youth Justice Board (YJB) er en organisasjon som jobber med å overvåke og kartlegge unge lovbrøyttere som havner i det juridiske systemet i England og Wales. I deres siste rapporter om ungdomskriminalitet er det spesielt jentene som kommer verst ut,

førstegangsforbryteren blir yngre, og volden blir mer organisert og målrettet.

I Norge ser man også en økning i vold og trusler, og skadeverk og ran blant unge jenter. Ifølge den siste tilgjengelige årsrapporten fra 2007 til Salto (Sammen gjør vi Oslo tryggere), et samarbeid med Oslo kommune og politiet. En rekke saker har det siste året havnet i media, hvor jenter har vært innblandet i grove ran, kidnapping og annen grov voldskriminalitet.

VOLDSKULTUREN

Regjeringen i England, besluttet for noen år siden at voldskulturen skulle være samfunnsfiende nummer en, og satte seg ned for å diskutere hvordan de skulle bekjempe problemet. Mangel på sterke rollefigurer i en skilsmissepreget arbeiderklasse er en av årsakene myndighetene i Storbritannia peker på at har ført usikre ungdommer ut av hjemmet og ut på gaten, i søken etter tilhørighet og popularitet.

Chav-kulturen, som den blir omtalt som i mediene, handler også om stil og mote. Globale strømmer av kultur gjennom musikk, internett og fjernsyn fører til at gjengfenomenet blant jenter sprer seg i verden. Det finnes egne nettsider for gjengene hvor alt fra klesstil til voldsmetoder beskrives. Ser man tendenser på spredning i andre land av disse gjengene kan man være sikker på at de også raker ved Norge mener Bjørnebekk. Gjengene i Storbritannia opererer med forskjellige kjennetegn som hodeplagg, ørepynt, farge på hårstrikk, som man kan spore tilbake til gjengkultur i USA og Sør Amerika. I London er tre rene jentegjenger blitt kartlagt av politiet Shower Gyals (Tottenham), PYG (Peckham), OCS (Brixton). Mørketallene kan derimot være store grunnet et større fokus på å kartlegge guttegjengene i London.

Forfatter Annette Münch mener at det blir for lett å bare skyldte på dårlige kår under norske forhold. Ofte er det jenter med adferdsproblemer, ADHD eller som har vært utsatt for vold som søker mot disse miljøene. Bjørnebekk er på lang vei enig.

– Det er som regel jenter med utagerende opposisjonell adferd som har hatt dårlige oppvekstforhold man snakker om, sier Bjørnebekk.

Men hverken Bjørnebekk eller Münch utelukker den ytre påvirkningskraften fra mediene. Kjendisjenter innblandet i skandaler og episoder med vold, narkotika og annen drøy oppførsel dukker daglig opp i tabloidpressen. I hvor høy grad dette er med å påvirke unge jenters adferd er vanskelig å bedømme, men Bjørnebekk og Münch mener dette også er viktig å ta med i årsaksvurderingen.

JENTER LIKE ILLE SOM GUTTER

Enkelte søker til gjengen, der de kan føle seg verdsatt, bli likt og få beskyttelse. Det vanligste for jenter er å slutte seg til en guttegjeng, som oftest ved å finne seg en kjæreste i gjengen.

– Man søker etter trygghet i guttegjengene og man får alt man trenger. Å være akseptert av gutta er det viktigste, jentene har i utgangspunktet ingen verdi. Det er de maskuline egenskapene som blir verdsatt i gjengen, sier Münch.

Det er de tøffeste som blir værende lengst i gjengen. Men her koster det selvsagt å være med. Jentene må ta vare på våpen, narkotika og tyvegods for kjærestene sine.

Guttene på sin side har ofte flere kjærestere, og for en jente å være tilgjengelig for sex er en forutsetning for å være med i gjengen.

– Mens gutter er med i gjengen i mange år, er jenten knyttet til guttegjengene over kortere tid, sier Bjørnebekk.

Men hva skjer hvis jentene trer ut av guttegjengene og danner sin egen gruppe? Annette Münch har eksperimentert med akkurat dette i boken sin. I jentegjengene er samholdet enda viktigere, de søker trygghet i en stor «familie» der alle stiller opp for hverandre og slåss for sin eksistens. Her er reglene enda tøffere, tysting er det verste, og hevnaksjoner er naturlig. Eksempler fra studier i Storbritannia tyder på det samme. Det er viktig å bevise at du er tøff nok, dette skjer som regel med en voldshandling. Hvis noen har tystet skal dette hevnes.

ETTERLYSER TILTAK

Det er i utgangspunktet få jenter som kommer til syne i statistikkene i Norge, men Münch og Bjørnebekk er enig i at denne problematikken må tas på alvor. Øker fenomenet i resten av Europa er det stor sannsynlighet for at dette også vil ramme Norge.

– Det har lenge blitt avfeid som irrasjonelt med jentevold, offeret får ikke hjelp og blir ikke tatt alvorlig, sier Münch.

– Men det er like ille å bli banket opp av fem jenter som av fem gutter så lenge volden er den samme, sier Bjørnebekk.

ØYVIND VIK (F. 1978) ER SKRIBENT OG KJØKKENSJEF.

CARSTEN ANIKSDAL (F. 1974). UTDANNET FRA NISS – FILM OG TV-
AKADEMIET. JOBBER MED VIDEO OG STILLS – DOKUMENTASJON OG KUNST.